

## POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński

w sprawie **B. S.**

skazanego z art. 177 § 2 w zw. z art. 178 § 1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 16 listopada 2023 r.,

kasacji oskarżyciela publicznego wniesionej na niekorzyść skazanego oraz obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 10 marca 2023 r., V Ka 113/23, zmieniającego w części wyrok Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim z dnia 30 listopada 2022 r., II K 373/22

na podstawie art. 531 § 1 w zw. z art. 530 § 2 *in fine* i art. 523 § 2 k.p.k. *a contrario* oraz art. 535 § 3 k.p.k.

### **p o s t a n o w i ł:**

**1) pozostawić kasację oskarżyciela publicznego bez rozpoznania;**

**2) oddalić kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną;**

**3) obciążyć skazanego B. S. nieuiszczoną opłatą od kasacji w wysokości 450 zł, zwalniając skazanego z obowiązku ponoszenia wydatków postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa.**

## UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Lublinie, po rozpoznaniu apelacji oskarżyciela publicznego i obrońcy oskarżonego, wyrokiem z dnia 10 marca 2023 r., V Ka 113/23, zmienił częściowo wyrok Sądu pierwszej instancji poprzez złagodzenie za przestępstwo z art. 177 § 2 w zw. z art. 178 § 1 k.k. kary do 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary łącznej pozbawienia wolności – do 2 lat i 6 miesięcy (w wyroku znalazły się także rozstrzygnięcia akcesoryjne); w pozostałej części wyrok Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim został utrzymany w mocy.

Kasację od tego orzeczenia wnieśli oskarżyciel publiczny (na niekorzyść skazanego w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej) oraz obrońca skazanego „w pkt II rozstrzygnięcia”, nie precyzując, czy zaskarża orzeczenie w tym zakresie w całości (czyli co do winy), czy też jedynie w części (co do kary i innych środków).

Oskarżyciel publiczny zarzucił wyrokowi rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 86 § 1 k.k. polegające na wymierzeniu oskarżonemu kary łącznej w wymiarze 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w wyniku połączenia kary 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za czyn z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. i kary roku pozbawienia wolności orzeczonej za czyn z art. 162 § 1 k.k. tj. poniżej dolnej granicy ustawowego wymiaru kary łącznej, w sytuacji gdy zgodnie z art. 86 § 1 k.k. Sąd winien wymierzyć karę łączną w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa. Podnosząc ten zarzut, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie orzeczenia o karze łącznej pozbawienia wolności i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania.

Obrońca skazanego zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu rażące naruszenie art. 433 § 1 w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. przez „niedostateczne rozważenie zarzutu podniesionego przez obrońcę w apelacji” w zakresie oceny wyjaśnień skazanego i zamiaru, jaki mu towarzyszył w zakresie oddalenia się z miejsca zdarzenia oraz naruszenia art. 11 § 1 i 2 k.k. Podnosząc ten zarzut, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w pkt II i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację obrońcy Zastępca Prokuratura Rejonowego w Radzynie Podlaskim wniosła o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Pozostawienie kasacji oskarżyciela publicznego bez rozpoznania znajduje oparcie w art. 531 § 1 w zw. z art. 530 § 2 *in fine* i art. 523 § 2 k.p.k. Z uwagi na rodzaj zapadłego prawomocnego orzeczenia – wyrok skazujący na bezwzględną karę pozbawienia wolności, kasację na niekorzyść skazanego z zarzutami rażącego naruszenia prawa innego niż uchybienie stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą można wnieść wyłącznie w razie zaskarżenia wyroku uniewinniającego albo umarzającego postępowanie karne (art. 523 § 3 k.p.k. przy uwzględnieniu wyjątku przewidzianego w § 4 pkt 1 art. 523 k.p.k.). Ograniczenie takie obowiązuje w polskim procesie karnym od 1 września 2000 r., a więc już od ponad 20 lat (z nieznaczną modyfikacją § 3 w 2016 r.), czego nie zechcieli zauważyć w pierwszym rzędzie Prokurator Rejonowy w Radzynie Podlaskim sporządzający i wnoszący nadzwyczajny środek zaskarżenia, a także podejmujący decyzję o przyjęciu kasacji sędzia p.f. Zastępcy Przewodniczącego Wydziału w Sądzie Okręgowym w Lublinie. W wypadku wniesienia kasacji opartej na niedopuszczalnym zarzucie prezes sądu odwoławczego (przewodniczący wydziału, upoważniony sędzia – art. 93 § 2 k.p.k.) powinien odmówić jej przyjęcia (art. 530 § 2 *in fine* k.p.k.), a jeżeli tak się nie stało – Sąd Najwyższy obowiązany jest pozostawić ją bez rozpoznania (art. 531 § 1 k.p.k.).

Oddalenie kasacji obrońcy skazanego na posiedzeniu bez udziału stron jako oczywiście bezzasadnej powoduje, że sporządzenie uzasadnienia w tej części nastąpi wyłącznie na ewentualny wniosek (art. 535 § 3 k.p.k.).

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak na wstępie. Z uwagi na wniesienie kasacji także przez oskarżyciela publicznego, która została pozostawiona bez rozpoznania, skazanego obciążono tylko opłatą od kasacji, której przy wnoszeniu nie uiścił (art. 527 § 2 k.p.k.); w pozostałej części zwolniono go od ponoszenia wydatków postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa.

**UZASADNIENIE**

uzupełniające w związku z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia postanowienia

z dnia 16 listopada 2023 r., II KK 395/23 w części oddalającej kasację obrońcy skazanego B. S. jako oczywiście bezzasadną

Podniesione przez obrońcę skazanego B. S. zarzuty kasacyjne, scharakteryzowane w sporządzonej już uprzednio części uzasadnienia, są oczywiście bezzasadne, co pozwalało na oddalenie wniesionego środka zaskarżenia na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.).

Sąd Najwyższy już wielokrotnie wskazywał w utrwalonym i jednolitym orzecznictwie w ostatnich 25 latach, że kasacja jest środkiem zaskarżenia, który służy przeciwko wyrokowi sądu odwoławczego, a nie orzeczeniu pierwszoinstancyjnemu. Nie jest zatem środkiem, który ma doprowadzić do ponownej kontroli instancyjnej zapadłego w sprawie orzeczenia.

Tych ram postępowania kasacyjnego nie przestrzegał obrońca skazanego, który we wniesionej kasacji nie tylko powielił podniesione w apelacji zarzuty (naruszenia art. 7 k.p.k. w zakresie odnoszącym się do wyjaśnień oskarżonego – pkt 1 *tiret* pierwsze apelacji oraz pkt 1 *tiret* pierwsze i drugie kasacji oraz naruszenie art. 11 § 1 i 2 k.k. – pkt 2 apelacji i pkt 1 *tiret* trzecie kasacji), opatrując je tylko – dla zachowania pozorów skierowania zarzutów pod adresem wyroku Sądu odwoławczego – twierdzeniem o jednoczesnym naruszeniu art. 433 § 1 w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., ale powielił w uzasadnieniu kasacji dosłownie – w odpowiednich częściach – pisemne motywy uprzednio wniesionej apelacji:

- por. s. 3 apelacji od słów „*Przypomnieć należy*” (ostatni akapit na stronie) do słów „nie znalazłem” na s. 4 apelacji ze s. 6 uzasadnienia kasacji od słów „*Przesłuchany w charakterze*” do słów „*nie znalazłem*”;
- por. s. 6 apelacji od słów „Sąd obdarzył wiarą” (ostatni akapit na stronie) do słów „na hali” na s. 7 ze s. 4 uzasadnienia kasacji od słów „Sąd obdarzył wiarą” do słów „na hali” (ostatni akapit do 4 wersu od końca strony);
- por. s. 7 apelacji od słów „*Z uwagi na objęcie B. S. rygorem tymczasowego aresztowania*” do słów „*pkt III aktu oskarżenia*” (całe dwa ostatnie akapity) ze s. 4 kasacji od słów „*Z uwagi na objęcie B. S. rygorem tymczasowego aresztowania*” do słów „*pkt III aktu oskarżenia*” na s. 5 kasacji;

- por. s. 9 apelacji od słów „*Dla przyjęcia*” do słów „*niezwłoczne zatrzymanie*” (cały akapit) ze s. 6 apelacji od słów „*Dla przyjęcia*” do słów „*niezwłoczne zatrzymanie*” (cały akapit);
- por. s. 9 apelacji od słów „Zgodnie z art. 11 § 1 i 2 Kodeksu karnego” do słów „*VI Ka [...]*” na s. 10 ze s. 6 kasacji od słów „Zgodnie z art. 11 § 1 i 2 Kodeksu karnego” do słów „*VI Ka [...]*”.

Do pisemnych motywów kasacji został przeniesiony nawet fragment uzasadnienia apelacji dotyczący niewspółmierności kary, który w kasacji nie jest ani przedmiotem samodzielnego zarzutu (co jest prawidłowe z uwagi na treść art. 523 § 1 k.p.k.), ani nawet – jako próba ominięcia tego zakazu kwestionowania współmierności kary – w postaci powiązania go z naruszeniem art. 433 § 1 w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. (por. s. 10 apelacji od słów „*B. S.*” do słów „*była dopuszczalna*” ze s. 6 kasacji od słów „*B. S.*” do słów „*była dopuszczalna*”).

W uzasadnieniu kasacji – poza jej częścią wstępną, która z powodów oczywistych musiała różnić się od apelacji, ale też właśnie z tego powodu nie mogła w żaden sposób wpływać na inną ocenę merytoryczną wniesionego środka zaskarżenia oraz poza powielonym uzasadnieniem apelacji – znajdują się dwa fragmenty, które stanowią *novum* w porównaniu ze zwykłym środkiem odwoławczym. Pierwszy z nich znajdujący się na przełomie s. 5 i 6 (od słów „Za błędne należy uznać rozumowanie Sądu Okręgowego” do słów „oceny dowodów”), nie jest jednak powiązany z żadnym z podniesionych przez obrońcę zarzutów kasacyjnych (fragment ten dotyczy bowiem tego, czy skazany miał obowiązek i możliwość zapoznania się ze stanem technicznym pojazdu, a więc nie odnosi się w ogóle do podnoszonych w *petitum* kasacji zarzutów związanych z oceną wyjaśnień oskarżonego w zakresie zbiegnięcia z miejsca zdarzenia i nieudzielenia pomocy czy też sposobem oceny zarzucanego przez obronę niezastosowania art. 11 § 1 i 2 k.k.). Drugi natomiast zawiera trzy ogólnikowe zdania odnoszące się do wyroku Sądu Okręgowego (s. 3 kasacji, przedostatni akapit), które nawet w najmniejszym stopniu nie są zdatne do podważenia prawidłowości zapadłego rozstrzygnięcia.

Obrońca skazanego nie zechciał natomiast w żaden sposób odnieść się do stanowiska Sądu odwoławczego, które ten zajął w odniesieniu do podniesionych w

apelacji zarzutów (w zakresie istotnym z punktu widzenia kasacji – na s. 10-12 i 13-14) i je właśnie uczynić przedmiotem zarzutów kasacyjnych.

Taki sposób sporządzenia kasacji w sposób jaskrawy świadczy o jej oczywistej bezzasadności, co musiało prowadzić do oddalenia wniesionego środka zaskarżenia jako oczywiście bezzasadnego (art. 535 § 3 k.p.k.).

[SOP]

[ał]